

Adviesaanvraag college aan dagelijks bestuur

Invullen door directie:

Onderwerp adviesaanvraag:	Ontwikkelperspectief Distributienet Amsterdam	...
Portefeuille:	Ruimtelijke Ordening, Openbare ruimte	...
Directie:	Ruimte en Duurzaamheid	...
Datum behandeling staf WH	16 mei 2023	...
Datum adviesaanvraag:	30 mei 2023	...
Deadline ontvangst advies:	11 juli 2023	...
Advies mailen naar:	u.acilek@amsterdam.nl	...
Meegestuurde stukken:	Ontwikkelperspectief Distributienet Amsterdam, met brief als bijlage	...
Heeft er consultatie vooraf plaatsgevonden?	Het concept Ontwikkelperspectief is opgesteld samen met netbeheerder Liander. Tijdens het BOSS op 28 september is de opgave en de voorgestelde aanpak voor het distributienet met de stadsdelen gedeeld. In diezelfde periode zijn er gesprekken geweest met de programmamanagers openbare ruimte over de voorgestelde aanpak en de opgave op het distributienet.	...

Invullen door stadsdeel:

Stadsdeel:	Centrum
Procesbegeleider:	Trees Tiesinga
Datum weekstart/staf:	4 juli 2023
Datum stadsdeelcommissie:	T.k. stadsdeelcommissie
Datum dagelijks bestuur:	N.v.t.
Registratienr. (optioneel):	N.v.t.

Over gevraagde adviezen: Conform de Verordening stadsdelen en stadsgebied Amsterdam 2022:

- (art. 12, lid 1) betreft college en BM het DB bij voorbereiding van stedelijke kaders als deze kaders betrekking hebben op taken en bevoegdheden van DB of DB een rol krijgt in uitvoering van die kaders, of
- (art. 12, lid 2) als college of BM voornemens is over stedelijke kaders besluit te nemen of voornemens is ander besluit te nemen waarbij belangen van een of meer stadsdelen zijn betrokken, in ieder geval bij vaststellen van bestemmingsplannen, wint college of BM bij DB advies in.

DB legt deze adviezen voor aan SDC (art. 19).

Bij besluitvorming maakt DB inzichtelijk wat advies van SDC is en hoe eventuele voorstellen of moties als bedoeld in art. 30, lid 3, zijn verwerkt. DB neemt advies van SDC over indien is vastgesteld met meerderheid van stemmen en past binnen stedelijke en budgettaire kaders. DB kan uitsluitend schriftelijk met zeer zwaarwegende redenen afwijken van advies of voorstel van SDC. (art. 19, lid 5) Als standpunten van stadsdeelcommissieleden bij uitbrengen van advies uiteenlopen, worden in advies standaard alle verschillende standpunten binnen commissie kenbaar gemaakt. (art. 30, lid 5)

Adviesvraag college

Formuleer hier de vraag aan het dagelijks bestuur

We vragen u, als dagelijks bestuur van het stadsdeel, het concept Ontwikkelperspectief Distributienet Amsterdam te voorzien van advies namens uw stadsdeel. Concreet vragen wij advies op de verbetervoorstellen en welke aanscherping of toevoegingen er nodig zijn.

De groei van de stad en de opgave om Amsterdam klimaatneutraal te maken in 2050 hebben een grote impact op de elektriciteitsvoorziening van de stad. De elektriciteitsinfrastructuur zal moeten groeien, vanwege de sterk toenemende vraag naar elektrisch vermogen als gevolg van meer datagebruik (datacentra), de groei van de stad en de elektrificatie van industrie, warmte en mobiliteit. Studies laten zien dat de huidige vermogensvraag (1000 MW) als gevolg van deze ontwikkelingen en ambities 3 tot 4 keer zo hoog wordt in 2050. En dat de grootste groei in de

komende 10 à 15 jaar wordt verwacht. Bovendien is er in bepaalde delen van de stad al congestie afgekondigd, wat de uitbreiding van het elektriciteitsnetwerk zeer urgent maakt.

Eerder heeft u advies gegeven op het Ontwikkelkader Elektriciteitsvoorziening Amsterdam 2035. Dit is het richtinggevend ruimtelijk kader voor de noodzakelijke uitbreiding van het hoogspanningsnet in Amsterdam. Het Ontwikkelperspectief Distributienet Amsterdam dat voor u ligt richt zich op de uitbreiding van het laag- en middenspanningsnet van de stad –het distributienet. Het Ontwikkelperspectief schetst de opgave op het distributienet tot 2050, en beschrijft hoe Liander en de gemeente hier samen in op gaan trekken. De opgave is zowel ruimtelijk als organisatorisch. Binnen de huidige manier van samenwerking kunnen de benodigde aantallen niet tijdig worden gerealiseerd. Aan de hand van verbeter voorstellen wordt ingezet op verbeterde en versnelde inpassing van middenspanningsruimtes en bijbehorende kabels.

Welke grote ontwikkelingen spelen er in het stadsdeel die van invloed kunnen zijn op de uitbreiding van het distributienet? (Hoofdstuk 2.6)

Welke adviezen willen het stadsdeel meegeven in relatie tot de verbetervoorstellen uit het Ontwikkelperspectief (Hoofdstuk 3)

Conceptadvies DB:

Het dagelijks bestuur formuleert hier -indien van toepassing- t.b.v. de stadsdeelcommissievergadering een conceptadvies

Het dagelijks bestuur onderschrijft het belang en de noodzaak van het uitbreiden van het stroomnet.

Het dagelijks bestuur kan zich vinden in:

- Het programmeren waarbij gekeken wordt naar combinaties met werkzaamheden van andere partijen.
- Het gezamenlijk door gemeente en Liander zoeken naar een geschikte locatie binnen een zoekcirkel.
- Het voorgestelde participatietraject.

Het dagelijks bestuur geeft de volgende adviezen:

Vormgeving versus UNESCO werelderfgoed

De peperbus was specifiek ontworpen om het beschermd stadsgezicht te behouden maar die is niet meer leverbaar. Vanwege veiligheids- en technische eisen wordt een MSR niet ondergronds geplaatst. En vanwege de aanbesteding van Liander is het op korte termijn niet mogelijk om af te wijken van de twee standaard maten van een MSR, small en medium/large. Voor het uiterlijk worden een aantal visuele opties geboden: de kleur, beton of steen strips en de inpassing, grijze betontegels, een heg of gras.

De nieuwe MSR's van Liander voldoen niet aan de kwaliteitseisen die Amsterdam aan vormgeving stelt, zeker niet op de grachten van het Unesco Werelderfgoedgebied. Uit een onderzoek uit 2018 'Vergunning vrij bouwen bij Werelderfgoed' was de conclusie dat "de openbare voorzieningen (waaronder elektriciteitshuisjes) kunnen ook bij de grachtengordel een negatief effect hebben wanneer ze in grote hoeveelheid worden toegepast. Dit leidt af van de beleving van het Werelderfgoed." Daarnaast heeft het CRK al in 2021 een uitspraak gedaan naar aanleiding van klachten van bewoners over een MSR geplaatst midden op de Keizergracht. Die klacht is aangemerkt als een beroep op de excessenregeling, het CRK is tot het navolgende vernietigende oordeel gekomen:

"Het trafohuisje heeft door de vormgeving, materialisatie en kleurstelling te weinig kwaliteit voor deze hoogwaardige locatie binnen het beschermd stadsgezicht en de Unesco-zone. Het tast de historische kenmerken van de gracht te veel aan en wordt daardoor gezien als exces. Er wordt veel aandacht besteed aan de kademuur die de komende jaren worden vervangen. Voor trafohuisjes is eenzelfde zorgvuldigheid gewenst. Gelet op de verwachting dat het aantal elektriciteitsvoorzieningen substantieel zal toenemen in de nabije toekomst, pleit de commissie met klem een element te ontwerpen dat qua maatvoering en uiterlijke kenmerken is afgestemd op de openbare ruimte in het beschermde stadsgezicht."

Advies dagelijks bestuur

In het Ontwikkelperspectief wordt gesteld dat Amsterdam in sommige gevallen aanvullende en/of verscherpte eisen stelt om beschermd stadsgezicht te behouden maar dat is niet verder uitgewerkt. Daarnaast wordt aangegeven dat het op korte termijn niet mogelijk om tot geheel nieuw ontworpen middenspanningsruimtes te komen, gezien de doorlooptijd van ca. 3-5 jaar van een dergelijk ontwerp- en aanbestedingsproces.

Omdat niet bekend is hoeveel MSR's er nodig zijn in het beschermd stadsgezicht en wanneer deze nodig zijn verzoekt het dagelijks bestuur om de 'peperbus' als uitvoering te behouden. Wanneer dit niet mogelijk blijkt, is het noodzakelijk dit jaar aanvullende eisen op te stellen voor het plaatsen van MRS's in UNESCO werelderfgoedgebied (kern en bufferzone). Zodat dat ook op de korte termijn MSR's worden geplaatst die qua maatvoering en uiterlijke kenmerken aansluiten bij het gebiedskarakter van het UNESCO-werelderfgoedgebied. Het is wenselijk om binnen het UNESCO-werelderfgoedgebied te kiezen voor één standaard vormgeving die past binnen de typologie van het beschermd stadsgezicht. Dit zouden we samen met de erfgoedverenigingen kunnen doen, die zijn georganiseerd in het Amsterdams Erfgoed Overleg. Het verzoek is om bij de uiteindelijke vormgeving ook de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed te betrekken.

Meerkosten bij afwijking van standaarduitvoering

Voor alle afwijkingen van een standaarduitvoering zoals die in de aanbesteding van Liander is opgenomen wordt een meerprijs gerekend. Liander moet eventuele meerkosten ieder moment kunnen verantwoorden aan zijn andere aandeelhouders (gemeentes en provincies). In het Ontwikkelperspectief is opgenomen dat het daarom van belang is om te komen tot een verdeling van eventuele meerkosten tussen gemeente en Liander.

Advies dagelijks bestuur:

De kans is groot dat aan de vormgeving en inpassing van een MSR in UNESCO werelderfgoedgebied meer eisen worden gesteld en dat een MSR niet past binnen de standaarduitvoering. Het verzoek is om met deze kosten rekening te houden en voor de financiering hiervan ruimte te zoeken binnen de begroting.

Ruimtelijke inpassing

In de huidige praktijk wordt het DB niet (inhoudelijk) betrokken bij de WIOR - vergunningverlening voor MSR's. De locatiekeuze en de wijze waarop een MSR wordt geplaatst kan mogelijke negatieve effecten in het beschermd stadsgezicht beperken. Naast het effect van de locatiekeuze op het beschermd stadsgezicht is ruimtelijke inpassing van belang vanwege de beperkte openbare ruimte.

Advies dagelijks bestuur:

Het verzoek is om in het proces op te nemen dat alle geplande MSR's binnen het Unesco-werelderfgoedgebied worden voorgelegd aan het dagelijks bestuur.

Advies stadsdeelcommissie:

Advies van de stadsdeelcommissie aan het DB

De agendacommissie heeft afgezien van de mogelijkheid om het (concept) advies van het dagelijks bestuur te bespreken in haar commissievergadering. Het concept advies is ter kennis name naar de stadsdeelcommissie gestuurd.

Finaal advies DB:

Advies van het dagelijks bestuur aan het college van burgemeester en wethouders

Het dagelijks bestuur onderschrijft het belang en de noodzaak van het uitbreiden van het stroomnet.

Het dagelijks bestuur kan zich vinden in:

- Het programmeren waarbij gekeken wordt naar combinaties met werkzaamheden van andere partijen.
- Het gezamenlijk door gemeente en Liander zoeken naar een geschikte locatie binnen een zoekcirkel.
- Het voorgestelde participatietraject.

Het dagelijks bestuur geeft de volgende adviezen:

Vormgeving versus UNESCO werelderfgoed

De peperbus was specifiek ontworpen om het beschermd stadsgezicht te behouden maar die is niet meer leverbaar.

Vanwege veiligheids- en technische eisen wordt een MSR niet ondergronds geplaatst. En vanwege de aanbesteding van Liander is het op korte termijn niet mogelijk om af te wijken van de twee standaard maten van een MSR, small en medium/large. Voor het uiterlijk worden een aantal visuele opties geboden: de kleur, beton of steen strips en de inpassing, grijze betontegels, een heg of gras.

De nieuwe MSR's van Liander voldoen niet aan de kwaliteitseisen die Amsterdam aan vormgeving stelt, zeker niet op de grachten van het Unesco Werelderfgoedgebied. Uit een onderzoek uit 2018 'Vergunning vrij bouwen bij Wereld erfgoed' was de conclusie dat "de openbare voorzieningen (waaronder elektriciteitshuisjes) kunnen ook bij de grachtengordel een negatief effect hebben wanneer ze in grote hoeveelheid worden toegepast. Dit leidt af van de beleving van het Werelderfgoed." Daarnaast heeft het CRK al in 2021 een uitspraak gedaan naar aanleiding van klachten van bewoners over een MSR geplaatst midden op de Keizergracht. Die klacht is aangemerkt als een beroep op de excessenregeling, het CRK is tot het navolgende vernietigende oordeel gekomen:

"Het trafohuisje heeft door de vormgeving, materialisatie en kleurstelling te weinig kwaliteit voor deze hoogwaardige locatie binnen het beschermd stadsgezicht en de Unesco-zone. Het tast de historische kenmerken van de gracht te veel aan en wordt daardoor gezien als exces. Er wordt veel aandacht besteed aan de kademuren die de komende jaren worden vervangen. Voor trafohuisjes is eenzelfde zorgvuldigheid gewenst. Gelet op de verwachting dat het aantal elektriciteitsvoorzieningen substantieel zal toenemen in de nabije toekomst, pleit de commissie met klem een element te ontwerpen dat qua maatvoering en uiterlijke kenmerken is afgestemd op de openbare ruimte in het beschermde stadsgezicht."

Advies dagelijks bestuur

In het Ontwikkelperspectief wordt gesteld dat Amsterdam in sommige gevallen aanvullende en/of verscherpte eisen stelt om beschermd stadsgezicht te behouden maar dat is niet verder uitgewerkt. Daarnaast wordt aangegeven dat het op korte termijn niet mogelijk om tot geheel nieuw ontworpen middenspanningsruimtes te komen, gezien de doorlooptijd van ca. 3-5 jaar van een dergelijk ontwerp- en aanbestedingsproces.

Omdat niet bekend is hoeveel MSR's er nodig zijn in het beschermde stadsgezicht en wanneer deze nodig zijn verzoekt het dagelijks bestuur om de 'peperbus' als uitvoering te behouden. Wanneer dit niet mogelijk blijkt, is het noodzakelijk dit jaar aanvullende eisen op te stellen voor het plaatsen van MRS's in UNESCO werelderfgoedgebied (kern en bufferzone). Zodat dat ook op de korte termijn MSR's worden geplaatst die qua maatvoering en uiterlijke kenmerken aansluiten bij het gebiedskarakter van het UNESCO-werelderfgoedgebied. Het is wenselijk om binnen het UNESCO-werelderfgoedgebied te kiezen voor één standaard vormgeving die past binnen de typologie van het beschermd stadsgezicht. Dit zouden we samen met de erfgoedverenigingen kunnen doen, die zijn georganiseerd in het Amsterdams Erfgoed Overleg. Het verzoek is om bij de uiteindelijke vormgeving ook de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed te betrekken.

Meerkosten bij afwijking van standaarduitvoering

Voor alle afwijkingen van een standaarduitvoering zoals die in de aanbesteding van Liander is opgenomen wordt een meerprijs gerekend. Liander moet eventuele meerkosten ieder moment kunnen verantwoorden aan zijn andere aandeelhouders (gemeentes en provincies). In het Ontwikkelperspectief is opgenomen dat het daarom van belang is om te komen tot een verdeling van eventuele meerkosten tussen gemeente en Liander.

Advies dagelijks bestuur:

De kans is groot dat aan de vormgeving en inpassing van een MSR in UNESCO werelderfgoedgebied meer eisen worden gesteld en dat een MSR niet past binnen de standaarduitvoering. Het verzoek is om met deze kosten rekening te houden en voor de financiering hiervan ruimte te zoeken binnen de begroting.

Ruimtelijke inpassing

In de huidige praktijk wordt het DB niet (inhoudelijk) betrokken bij de WIOR - vergunningverlening voor MSR's. De locatiekeuze en de wijze waarop een MSR wordt geplaatst kan mogelijke negatieve effecten in het beschermd stadsgezicht beperken. Naast het effect van de locatiekeuze op het beschermd stadsgezicht is ruimtelijke inpassing van belang vanwege de beperkte openbare ruimte.

Advies dagelijks bestuur:

Het verzoek is om in het proces op te nemen dat alle geplande MSR's binnen het Unesco-werelderfgoedgebied worden voorgelegd aan het dagelijks bestuur.